

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre	—	14 K. — f
Hat óra	—	7 K. — f.
Három óra	—	3 K 50 f
Egyes számok ára		30 fillér.

BARSA

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk összekötésben levő hird. irodák árendjében részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. KERSÉK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

FRANK ANTAL, JAROSS FERENC

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámolókat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t

Népuralom.

(K.) Mikor a baloldali pártokból kinevezett kormány a választójogról szóló törvényjavaslat első tervezetét a képviselőház asztalára letette, lapunk hasábjain *Holló Sándor*, lapunk szerkesztőbizottságának elnöke, a lévai nemzeti tanács elnöke, részletesen kifejtette, hogy csak az általános, egyenlő jogokon nyugvó s titkos szavazás által gyakorolható választójog kelthet Magyarországon megnyugvást, mert ez az ország minden nemzetiségű, minden vallásu polgárának egyenlő jogot, az államhatalomban egyenlő részvételt biztosít. A következők igazolták cikkének állításait az utolsó pontig, mert ime a győztes forradalom is az általános, egyenlő és titkos választás jelégét viseli, amely sarkalatos alaptételét képezi a népuralomnak. A lévai nemzeti tanács is magáévá tette elnökének álláspontját s kifejezést is adott annak, hogy ez a követelés a nép érdeke, amely nélkül nincs igazi népuralom.

Ugyanannak a felfogásnak ad kifejezést lapunk mult számának vezető cikke, mely egyenes felhívás a tót testvérekhez, hogy velünk együtt egyetértésben és szeretetben rakjuk le — a népuralom alapjait.

A népuralom alatt értjük Magyarországon összes népeit, bármely nemzetiséghez vagy bármely felekezethez tartozzanak, vagyis osztálykülönbség nélkül. A népuralom ideális törekvése az általános békesség, mely biztosítja a békés foglalkozásokat s kiki számára annak gyümölcsét. Magyarországra hárult eme súlyos és válságos idők közepette is ama feladat, hogy meggyőzzük a sorunk felett határozó szövetséges hatalmakat, hogy itt valóságos népuralom van, hogy ez a népuralom őszintén óhajtja a békét s hogy a kötött egyezséget becsületesen meg is tartja.

Ezt a népuralmat csak úgy tudjuk kellőképpen kifejezni, ha azonnal törvénybe iktatjuk az általános, egyenlő, titkos választójogot, mely a magyar haza minden polgárát egyformán részesíti a politikai jogokban. Tehát ezeknek époly részesévé lesznek hazánk tót, román, szerb, német, rutén, vend anyanyelvű polgárai, mint maguk a magyarok. Kitépjük tehát ezzel azt a tövist más anyanyelvű polgártársaink szívéből, amely az idegenkedés és ellenségeskedés szülőke volt s lehetővé tesszük, hogy ennek a ma-

gyar hazának keretén belül minden polgára testvérként élhessen egymás mellett.

Ez lesz az igazi népuralom, mert testvérjobbot nyújtanak egymásnak a polgárok; minden irigykedés alapoka megszűnván a közhatalom gyakorlásában valamennyit a kölcsönös megértés és szeretet fogja vezetni s mint az igazi demokrácia őrei a polgári jogok leghivebb szószólói lesznek.

De egyébként is mindazok a népek, melyek a Kárpátok vízváltó gerincétől befelé egész a Dunáig terjedő területen élnek, annyira egymásra vannak utalva, hogy kétséges, mi-szerint egymás nélkül külön-külön is meg tudnának élni. A magyar elem a síkságon dominál; ez természeti a gabonát, az élelmicikkek tulnyomó részét. A nemzetiségek a hegyes vidéken vannak jobban elterjedve. Innét jön a fa, szén, só, kő s egyéb nyersanyag a sikra. Már most tegyük föl, hogy a két népet elválasztanák s külön uralom alá helyeznék, ez egyiknek sem válnék előnyére, mert ezt az istenalkotta szövetséget akkor sem lehetne emberi törvényekkel akként fölbontani, hogy ezek a népek úgy elválának egymástól, mintha nem is ismerték volna egymást. — A mi telvidéki tótjaink ennek az érzésüknek már is hangot adtak, amidőn kinyilatkoztatták, hogy ők nem akarnak elszakadni ettől a hazától, amely nekik a kenyeret adja; jó és balsorsban hű polgárai akarnak maradni.

De bármiként forduljon is a kocka, egy bizonyos, hogy egymásra vagyunk utalva; sem együtt, sem külön-külön nem szabad egymás iránt ellenséges indulattal viseltetnünk. Akár egy állam polgárai leszünk, akár külön államot alkotunk, viszonyunk örök időnkig egy és ugyanaz marad. A népuralom a népszerűteten alapszik, a demokrácia pedig a jogok egyenlőségén. Ezt a kettőt minden körülmények között ápolni szent kötelességünk, mert akkor nem lesz közöttünk viszály, nem lesz elnyomó és legyőzött, hanem egyenlően szabad népek leszünk, akik egymás értékét megbecsülni s egymás jóindulatát emberbaráti szeretni s egymás jogait tisztelni fogjuk.

Nagy és válságos idöket élünk. A forrongások után leülepedik a salak s tisztultabb felfogásnak ad majd helyet. Az általános választói jog retortáján keresztül meg fog

nyilatkozni a népek valódi akarata. De bármiként döntsön is ez az akarat, nem hisszük, hogy egymás irányában bennünket idegenekké, ellenfelekké tudna tenni. Hiszünk a legjobbban, hogy ez az általános, s kölcsönös szereteten és türelmen felépült békét fogja meghozni.

JÖVŐ.

A forradalmi mámor hangfogót kapott. A diadalmas nekilendülés, mely fiatalos büszkeséggel mutogatta izmait és néhány óra alatt új világot teremtett a régi helyén, féket tett erőire. És minden magyar elme, minden emberi szív boldogan várta és várja, hogy a forradalmi tüzek, melyeknek tündöklésében annyi szép, de annyi félelmetes is van, a háztűz csendes, szelid lángjává váljanak, hogy az izmok a békés hétköznapi szelid szerzőmáihoz nyuljanak. Óh mennyi boldogságot tartogat a jövő számunkra, ha ez így van!

Megszabadult az ember az ölés kényszerétől s a világ nagy gyilkosai, akik caesarenwahnjukban milliókat pusztítottak el, földönfutók lettek. Arra ébredtek a modern fáraók, hogy a tömegek visszafordultak, otthagyták a hekatombákra készült oltárokat, melyekre az imperializmus áldozatai voltak kiszemelve. A világnak e rémei Isten nevével az ajkukon a fenségesség látszatát keltették és elhódítottak nemzeteket, ezek meg botorul hittek a nagy szavaknak. A haza drága fogalmát merték felhasználni dynasztikus és osztályérdekükért. Jaj, ne legyünk kíváncsiak a háboru statisztikájára! Szegény magyarok mentek dalolva, vigan másokért, vérüket idegen érdekek verték csapra. De ötven hónap véradata elborította az uszítókat s mire negyedszer lehullottak a fák őszi levelei, letűnt a hódító militarizmus csillaga is.

És letűnt ugyanakkor Magyarországon annak az osztálynak uralma, mely eddig monopolizálta a poli ikát, mely gyakran ugyan tudásánál fogva, de legtöbbször a születés jogán vindikálta magának az ország vezetését. Jótékonykodott, mert ez könnyű és hálás foglalkozás, de legtöbbször nevével egyebet nem adott a jótéteményhez. 67-re még akkor is esküdött, mikor az már de facto nem állott fenn. Megveregette a munkás vállát, mert folt tőle, a lateinert megvetette. De új világ virradt ránk és a Nemzeti Kaszinó megszűnt a nemzeti élet középpontja lenni. A biborban született rabszolgatartóknak volt okuk megjegyezni: szomorú kilátásai lehetnek a jövőre annak, aki nem tanult meg dolgozni.

És megingott a Mammon trón is. Hivatalokban elkopott idegek, gyárakban feketedett kezek munkájának aranyain épült. Hideg számításal segítette a hódítókat, mert jó üzlet lehetett volna győzelem esetén a háboru. Kézdörzsölve hajlongott a patriciusok

előtt, mert a magyar politikai világban jó befektetéseket tehetett. És a szenvedések, hosszú négy éve alatt aranyhegyeket varázolt elő gyilkos golyókból, papirbakkanásokból, élelemből, mindenből. De a szolgálatában állott toll majd osztani kezdi a milliárdokat, a kalapács zuzni az aranyhegyeket.

És áldott a gondolat, mely forradalommal borította fel a mult korrupciós berendezését, ha meg tudja adni, el tudja hozni azt a jobbat, melyet mindnyájan várunk, kívánunk. Ezerszer áldottak a kezek, melyek fátylát gyújtottak sötétben botorkáló, megszenvedett jó magyaroknak, ha azok a fátylák nem vészes tüzcsóváak roskadó, ezer év viharában megrongált házikonkra, hanem boldog jeltűzei a békeséges, munkás jövőnek.

De sorsot vetettek hazánk köntöserére és szét akarják osztani ruháit. És nincs, ki megvédje. Mert az imperialista militarizmus bukása maga után vonta annak a militarizmusnak romlását is, mely nélkül államot biztonságban el se képzelhetünk. A militarizmusra szükségünk van még, de nem a hódításért, hanem, hogy ne legyünk mindenki prédája. A szélsőséges antimilitaristák kemény cáfolatot láthatnak a siralmas jelenben. Nem lehetünk antimilitaristák, mikor a haza jajszava hív és akik tudtak trónokért, uralkodók szavára támadni, vajha akarnának kis földjükért, most igazán anyáért, hitvesért, gyermekért védelemre kelni!

És mit hoz a felső tízezrek uralmának alkonya? Uj fejek, uj nevek meghozták, testté alkották a szabadságot és egyenlőséget hirdetnek. És vannak az uj vezetők között szelidebbek és rémesebbek. Mig a két irány megérti egymást s az egyik nem enged programjából s a másik nem halad túl a célon, biztosítva van a magyar forradalom csak azért, hogy a hatalom hatalom maradjon s csak birtokost cseréljen? Akik láttuk, hallottuk azt a forradalmi októberi éjszakát, könnyeztünk az örömtől, de láttunk valami félelmetességet is. Igazságosak tudnak e maradni, akik a forradalmat csinálták? Megértik-e a fejlődés elvét, átlátják-e, hogy olyan szélsőségek, mint amilyen a letűnt mult és a teljes kommunizmus, nem következhetnek közvetlenül egymás után?

Mert ha igazságos akar lenni a magyar munkásság, nem hozhatja saját diktaturáját erre az országra (Népszava nov. 24.). Oszályuralom ellen harcolt és osztályuralmat akar újra. Ezzel lerontja érdemeit és elhidegíti magától a középosztályt, mely pedig hála a munkásság nagy kezdeményezéseire és örömmel csatlakozott. Nem, a végek magyarjai nem akarhatják a bolsevizmust. A vidéknek kell megtalálni a módot arra, hogy maximálista törekvések ne tegyék tönkre az eddigi elért eredményeket. S ha a főváros munkássága szenvedélyesebb s középosztálya még száját kinyitni is tehetetlen, akkor fogjon össze a vidéki iparos a vidéki latieinerrel s ne engedjék, hogy néhány ezer diktáljon bolsevizmust millióknak.

És a kommunizmus? Ha a kapitalizmus uralma után a magántulajdon teljes megszűnése következik, elképzelhető-e ez teljes felfordulás nélkül? Vagy nem ismerjük közgazdasági életünket? Államosított üzemek termelnek-e úgy, mint magáncégek? A socializmus világában se lehet ugrás. Nagyon-nagyon kell még művelődnünk a kommunisztikus társadalmi berendezkedésig. És ehhez mindenképp följött nagy szeretet kell, olyan mint a Krisztusé, ha már igazán testvére tud lenni az ember az embernek. Ne akarjunk egészen fillérig egyenlők lenni, hiszen

van még különbség munka és munka, munkás és munkás, igény és igény között. Igen, ne legyünk létminimumon tengődők, de tudjuk, hogy mi az elég.

Az átalakulás munkás kezekre vár. Ha a bosszu és irigység fog vezetni s azon törjük fejünket, hogyan büntessük a mult bűnöseit ahelyett, hogy a jelen gyógyítására sietnénk és a jövőért tennénk, bizony az ebek harmincadjára kerülünk.

Nem úgy leszünk szabad nép, ha a militarizmus bukását ünnepejük, hanem ha Magyarországot nagy hittel, szent erővel megvédjük. Nem azzal leszünk függetlenek, ha a mult politikussait törvényszék elé állítjuk, hanem ha megértjük, hogy a vezetés nem jelent egyeduralmat s hogy azok kezébe való, akik igazságosan tudják intézni és senkit meg nem rövidítenek, becsületesen tudják intézni és nem a maguk javáért, hanem a köz javáért, azért a nagy közért, melyhez munkás is, lateiner is, gentry is tartozik és nem úgy fogjuk életünket kényelmesebbé, boldogabbá tenni, ha fogunkat a milliomosokra vicsoritjuk, hanem ha igazi forradalmi lelkesedéssel fogunk egyéni kis munkánkhoz, ha a forradalomtól nem ajándékot várunk, hanem csak igazságosabb bért becsületes szorgalmas dolgozásunkért.

Janson Vilmos.

A Lévai Nemzeti Tanács főbb határozatai.

A Tanács megkeresése alapján — Amstetter Imre dohánynagyárus bejelenti hogy a legnagyobb készséggel juttat dohányt mind az iparosoknak, mind a kereskedőknek, csak arra kéri az egyes szervezeteket, hogy vezetőik ez ügyben jelenjenek meg nála.

A rendőrfőkapitány a hus árát 12 koronára szállította le.

A Tanács felhívja az egyes ipartestületek elnökeit, vezetőit, nevezetesen Repiczky János, Stugel József, Korpás István, Kubik Lajos, Presztolánszky Béla, Borcsányi és Csernák iparosokat, hogy ipartestületeikben hassanak oda, hogy az iparosok egyes cikkeket méltányos áron juttassanak vevőiknek.

Nov. 26-án az összegyűjtött adományokból 42 szegény család részesült segítségben.

A szegények segélyezésére a Tanács 2 vagon fat hozat Barsberzenczéről.

A Tanács köszönettel fogadja Malcomes Béla által beszállított 10 q porosz köszönet.

A N. Tanács kiegészítőit magát 100 tagra, s ezentúl havonta egyszer tart ülést, a választott 15 tagu intéző bizottság minden hétfőn este 6 órakor tartja ülését, azonban a szükséghez képest többször is összehívható.

A szociális eszme.

Irta: Dr. Horti Dező. Az orsz. radikális párt kiküldött tagja

(Folytatás)

Láttuk, hogy a szociális eszmének két összetevője van: a kommunista elv és a kollektivistá elv.

A fogalmak tisztázása végett szigorúan meg kell különböztetnünk a kommunista és kollektivistá elvet a kommunizmustól és kollektivistá elvtől.

A kollektivistá elv és a kommunizmus — sajátos értelmükben — a socializmus két gazdasági rendszere. Jól tudjuk, hogy a tudományos socializmus a mai társadalom súlyos hibáért a mai gazdasági rendszert: a magántulajdon rendszerét okolja. E gazdasági rendszerben egy kis csoport a termelőszközök tulajdonosa (ezek a kapitalisták); velük szemben a proletárok túlnyomó többsége áll, kiknek semmi egyébük, mint a munkaerejük, mit bért a termelőszközök tulajdonosainak szolgálatába állítanak. Ha meg akarjuk szüntetni a társadalom bajait, meg kell szüntetnünk a mai gazdasági rend-

szert; a magántulajdon helyébe a köztulajdonat kell állítanunk. Most a kommunizmus minden javak közös tulajdonát jelenti, a kollektivistá pedig csak a termelőszközökre terjeszti ki a közös tulajdonat.

Mellesleg megjegyezzük, hogy mindegyik szocialista rendszer „végső célja, ideálja a kommunizmus”.

„Végső célunk, ideálunk a kommunizmus és ennek már most is, a közszolgáltatások mind nagyobb számában megtaláljuk legalább részleges alkalmazását... — legalább bizonyos országokban” — írja Vandervele a belga szocialista miniszter.

A kommunizmus és a kollektivistá fogalmának megvilágítása után visszatérhetünk eredeti problémánkra, a szociális eszmére

Láttuk, hogy a szociális eszme a nagy egészre gondol és — hogy a nagy egész, a közösség minden egységének emberi életet biztosíthasson — lerombolja a ma még bántóan éles szociális különbségeket, megszünteti azt az anomáliát, hogy milliók nyomorával kevesek dúsulól jóléte gunyolódják.

Láttuk, hogy a szociális eszme az embert nézi — ki mennyit ér — és megveti azt a középkori sötétséget, mely szerint az határoz az ember sorsa felett, hogy ki fiának született. A szociális eszme az életet mint a legfőbb jót becsüli és minden embert úgy fogad, mint az élet ajándékát. A szociális eszme nem állít áthidalhatatlan különbségeket ember és ember közé, hanem megvalósítja a Krisztus ígését, hogy mindnyájan testvérek vagyunk.

A szociális eszme az összeműködő egyedek köztársaságát kívánja és mint érthetetlen abszurdumtól fordul el a monarchikus principiumtól, mely egy, vagy kevesek uralmát jelenti a tömeg élete és halála felett.

A monarchikus elv mellett háborúk dühöngenek s a kiömlött vér tengerbe dagad, hogy az uralkodó s a körülé éleskődő kis csoport imperialista törekvései kielégülést nyerjenek. A monarchikus principium esetleges győzelem után új háborút és leveretést jelent. Németország történelmében 1870. után 1918. következik: a sedáni győzelem után a verduni s a marnei kudarc és a juliusi Foch offenzíva, a versaillesi császárkoronázás után a mai szégyenletes, a történelemben páratlanul lealázó feltételek.

A monarchikus s a töle elválhatatlan imperialista principium ime odavitte a világot, hogy 9 millió halottja és 11 millió sebesültje van Európának, mind olyanok, akik erősek voltak és fiatalok. A monarchikus és imperialista elv öröksége lesz a bénák és megcsönkítetták óriási hada akik — amíg élnek — a társadalomnak és önmaguknak egyaránt terhei. A monarchikus és imperialista elvnek áldoztuk fel az emberi munka és iparkodás óriási hekatombáját, mit elnyelt a háboru molochja.

Ha Németország győz és vele a monarchikus principium, Hohenzollern Vilmos és vezérkara istenekhez méltó dicsőségben bevonul Berlinbe a brändenburgi kapu alatt, s azok, kik éheztek, fáztak, emberhez nem méltó kinokat szenvedtek, az új és szűnet nélkül való fegyverbenállást, a folytonos kaszárnyázást, az új háborura készülést kapják hála fejében; s akik elpusztultak, a nemzet, helyesebben Vilmos köszönetét. A hadi budget évenkénti összege csak meghatványozza az amugy is elvselhetetlen adók terhét. Minden emberi törekvés és iparkodás mögött ott remít a háboru halálos kísértete, s az élet lassan állati alacsonyágba slyed, mit élni nem érdemes.

Am a monarchikus elv megbukott A köztársasági gondolat együtt született avval a szent hívó szóval, mely négy és fél év után lövészárók mélyéből hazahívta a katonákat. A szociális eszme, a világot megváltó szociális eszme új fényben ragyog. A történelem nem lép visszafelé s a tacitusi mondas igazságát, — hogy „nincs gyorsabban összeomló hatalom, mint amely nem a saját benső erejére támaszkodik” — az események fényesen igazolták.

A trónok ledőlőben, a monarchikus principium egyedüli támasza, „a mult századok itt maradt sötétsége” (ahogy Vandervele kifejezi magát), a hadsereg el fog tűnni,

hogy ne szívja többé a dolgozó munkás szive vérért.

Uj szabadság dicsőséges napja világít, a szabad magyar népköztársaság dicső napja. S a szenvedő milliók — az elmúlt gondolatokra emlékezve — szabadul szívvá gondolnak rá, hogy nagy árt fizettek, mérhetetlen nagy árt, de nem hiába.

(Vége)

Oktober 31.

A tájtéko ár egyre nő, dagad
És medréből kicsap a szent folyam:
A hőmpölygő nagy emberáradat
Ordítva, zúgva, riadtan rohan.
Milliónyi szívek hangosan dobognak . . .
Az utcákon a fegyverek ropognak . . .
— Munkás polgárok! Hősök! Katonák!
Előre! Rajta! Fiúk, csak tovább!

Félszázad vétke bilincsekbe vert
Egy szabadságot háló nemzetet!
Ti, poharunkba csak mérget kevert
Császár — lakájok végre — vesszettek!
Az osztrák sasnak véres karmait
Egy pillanat, halálra zústa itt . . .
— Munkás polgárok! Hősök! Katonák!
Előre! Rajta! Fiúk, csak tovább!

Keserves multnak sötét fátyola
Tűnt el egy éjjel sasszárnyával . . .
Csak egyet ne feledjétek soha;
A Honért lángolt a Nemzeti Dal!
A ti szívetek is csak ezt akarja:
Legyen szabad e föld a minden magyarja!
S a népszabadság magyar templomát
Védjétek is meg Hősök! Katonák!

Karafiáth Jenő.

Különfélék

— Uj ünnepi szünet az iskolákban.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy október 31-én a forradalom, illetve az önálló Magyarország születésének napját, valamint november 16-ikát, a magyar köztársaság kikiáltásának napját, az összes iskolák megfelelő ünnepség keretében szünettel is megünnepeljék.

— Elloptak vármegvénk gyertyáját.

A vasuti közlekedés zúllott állapotára vall az a saját körülmény is, hogy a minisztérium által Barsvármegye részére kiutalt összes gyertyát, amelynek értéke 8 ezer korona, utközben mind ellopták; a 146 láda teljesen kifosztva érkezett Lévára. Ezért a kilátásba helyezett és már készen levő gyertyajegyek kiosztása egyelőre elmarad. Az alispán azonban bejelentette az esetet és az illetékes helyen a gyertyának újabb és sürgős kiutalását kérelmezte. Ha a küldemény megérkezik, erről a közönséget lapunk útján is értesíteni fogjuk.

— Gyászbeszél.

Mély megilletődéssel közöljük a szomorú hírt, hogy özvegy Gladitsch Károlyné, szül. Modrovich Gabriella urasszony Tolnatamásiban, nov. hó 27-én reggel, áldásos életének 50. évében, rövid szenvedés után, forrón szeretett övéinek, rokonainak és ismerőseinek őszinte fájdalomra elhunyt. A jólelkű urasszonyba Gladitsch Pál honvédszázados és a nyáját gyászoló. Földi maradványait őszinte részvét mellett egyelőre Tolnatamásiban helyezték nyugalomra. Áldás és béke porain!

— A Beszerzési Csoport közgyűlése.

A Beszerzési Csoport f. évi december hó 8-án délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Az intéző bizottság kéri, hogy a tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Bathy Lászlót elfogták a csehek.

Nagyszombatból katonáink már többször kiűzték a cseheket, akik azonban nov. hó 27-én ismét elfoglalták a várost és ennek negyven előkelő személyiségét, közöttük Bathy László érseki helynököt is, tuszul elfogták. Az elfogott tuszokat állítólag Prágába vitték.

— Ügyvédek eskütétele.

A lévai ügyvédi kar tagjai tegnap délben tették le az új hivatalos esküt a lévai járásbíró

előtt. Ugyanitt említjük meg, hogy a mult számunkban közölt bírósági eskütétel alkalmával tett esküt Holy Gyula járásbíró, a lévai nemzeti tanács tagja is.

— **Leányok az egyetemen.** Lovászy Márton kultuszminiszter rendelet adott ki, amely korlátozás nélkül megnyitja a nő számára az összes egyetemi pályákat. Vagyis ezentul minden érettségizett nő akadálytalanul beiratkozhatik az egyetem filozófiai, jogi és orvosi fakultásra, valamint a műegyetemre is.

— **A hustalan napok megszűntetése.** A hivatalos lap ma egy hete közölte a kormány rendeletét, amely szerint a hétnek két napjára, keddre és péntekre megállapított huszforgalmi kiszolgáltatási tilalmat további intézkedésig egyelőre felfüggeszti.

— **Az aktív katonatisztek sorsa.** A kormánynak, hír szerint az a szándéka, hogy az aktív katonatisztek 30 és 50 éves korhatár között további szolgálatra megtartja, az 50 éven felülieket nyugdíjazza, a 30 éven aluliakat pedig felmentik a szolgálat alól és új életpályára utasítja.

— **A „Lévai Főiskolai Hallgatók Köre”** mely a háboru tartama alatt szüneteltette működését, most újból alakulóban van. Kívánatos, hogy a lévai általában a városunkban érettségizett főisk. hallgatók e körbe tömörüljenek. Felkérjük az oktatási hallgatókat, kiknek az intéző bizottság, címük hiánya miatt névreszóló értesítést nem küldhetett, hogy csatlakozásuk esetén sziveskedjenek postafordultával bejelenteni a szándékukat Baumgarten Gyula o.-hallg.-nál, Budapest, VII., Utász-utca 7. I. 2.

— A hazatérő katonák panasza

cimen a Bars legutóbbi számában Léva város hatósága ellen panasz jelent meg, amelyre vonatkozóan a közlélmzési hivatal kérelmére a következőket közöljük: Az eddig Lévára visszatért katonáinknak, ha azok személyesen vagy megbízottaik által bejelentették hazajövetelüket, a közlélmzési hivatal a bejelentés napjától a legnagyobbszáltsággal és előzékenységgel kiadta a liszt- és cukorjegyet, sőt a burgonya vásárlási igazolványt is, mert ezen élelmiszerekből a város elegendő készletet kapott és a jelentkező katonákat a jövőben való rendes ellátás céljából azonnal felvette a hivatalos jegyzékbe. Hogy a közlélmzési hivatal a hazatért katonáknak kávé-, rum-, szappan és egyéb jegyet nem adhatott, ennek egyszerű magyarázata az, hogy az alispán — nem számíthatván arra, hogy a harcterekről és hadifogságból a mult hónapban majdnem 800 katonánk jön vissza Lévára — csak a polgármester által visszavetve bejelentett lakosság számának megfelelőleg utalhatta ki a fentjelzett cikkek mennyiségét. — A Közlélmzési Hivatalra nagyon megnyugtató az a tudat, hogy hazatért katonáink közül csak egy emel elene indokolatlan panaszt és az az egy is, ha jelentkezett a hivatalban, novemberre is feltétlenül megkapta a liszt-, cukor és burgonyajegyet.

— **A jövő évi gabonárák.** A földmívelésügyi miniszter értesítette a vármegye alispánjait, hogy közöljék haladéktalanul a gazdák közönséggel a legkiterjedtebb módon, hogy a jövő évi főbb gazdasági termények ára semmi esetre sem lesz olcsóbb az idei aramnál. Erre az elhatározásra valószínűleg az a szándék birta a minisztert, hogy a gazdák inkább gabonát termeljenek, mint esetleg más, jövedelmezőbbnek hitt zöldségeket.

— **Az árdragítók csak a belügyminiszterhez felelbezhettek.** Az árdragító visszaéléseknel eddig még két fohozást lehetett felelbeznél. Ezért az árdragító ügyek jogerős elintézése rendkívül sok időt vett igénybe. Legutóbb kormányrendelet jelent meg, amely szerint az árdragítási ügyek elbírálásánál csak egy foku felelbezési fórum van s ez a belügyminisztérium.

— **A bevetett földek összeírása.** A földmívelésügyi miniszter elrendelte az összes ősziek alá beművelt, az ősziekkel bevetett és tavasziakkal megművelendő szántóföldterületek összeírását. Az orosz és egyéb hadifogyók elszéledése után sok munkaerő ve-

szett el az őszi munkára nézve, a frontokon levő munkaerők pedig később érkeztek haza. A miniszter a sertésekre hagyott árpát is vetőmagnak foglalta le, hogy tavasszal minél nagyobb terület legyen bevethető. Üdvös mértékben ez a földmívelésügyi miniszterünk. Mert elsősorban gabonára van szükségünk.

— **A tartalékos népfelkeltő tisztek és szellemi munkás katonák Országos Egyesülete** felhívja a helyi és környékbeli érdekeltséget, hogy alakítsák meg a fenti Egyesület helyi fiókját. Az Országos Egyesület céljai: a) biztosítani a szellemi munkások gazdálkodási elhelyezkedését az új hazákban, b) és biztosítani a forradalom vívmányait, mely forradalom a társadalom minden kategóriája számára az egyenlőséget írta zászlajára.

— **Élelmiszeket nem szabad rekvirálni.** Egyes helyeken apróbb fegyveres katonai csapatok jelentek meg a falusi házaknál s arra való hivatkozással, hogy a leszerelt katonáknak élelmiszerekre van szükségük, különböző élelmiszereket szedtek össze. Miután jelenleg csak gyűjtés vagy önkéntes adakozás és felajánlás útján lehet katonák részére élelmiszereket gyűjteni, a katonák ilyen követelése jogtalan és élelmiszerek rekvirálására nincsenek feljogosítva.

— **A vetőmagot nem szabad elrekvirálni.** A közlélmzési miniszter táviratban értesítette a városok polgármestereit, hogy a vetőmagkészleteket közlélmzési célokra nem lehet lefoglalni és azoknak szállítása semmiféle címen nem akadályozható meg. Önkényes lefoglalás esetén kénytelen lesz a miniszter a tilalom elleni vétő közegeket szigorúan felelősségre vonni.

— **Nincs többé cipőjegy.** A kereskedelmi miniszter a napokban rendeletet adott ki, mellyel megszünteti a cipőjegyrendszert. Mindenki rendelhet egy pár cipőt, de igazolnia kell magát bejelentőlapjával. A cipőszedők kéthetenként be kell szolgáltatni a rendelők névsorát a hatósághoz, mert hat hónapon belül csak egy pár cipőt lehet rendelni vagy készen venni.

Közönség köréből.

A Beszerzési Csoport tagjai figyelmébe!

Tisztelettel tudomására hozom a beszerzési csoport minden egyes tagjának, hogy burgonyabeszerzésünk csődöt mondott, és pedig nem azért, mint némely felelősségteljes egyének hirdetik, hogy az intéző bizottság hanyagsága folytán, hanem azért, mert az őszi, esős időjárás és munkáshiány miatt a burgonyakiadás lehetetlenné vált, s így a csoport tagjainak burgonyával való ellátása lehetetlen.

A beszerzési csoport intéző bizottsága dr. Balog Sándor garamufaluzi bérleten kiadott burgonyát akarta megvásárolni a csoport tagjai részére, ki — dacára, hogy kiküldöttünk azt megnézték — kijelentette, hogy a burgonya vizes, sáros és rothad, nem maradt más hátra mint, hogy a befizetett burgonya árát és a vásárlási igazolványokat táviratilag visszakértük a „Burgonya központ-tól”, mire megítézték az értesítés, hogy a lerendelést tudomásul veszik és intézkednek a befizetett összeg visszautalása iránt.

Mulasztás tehát senkit sem terhel, de az intéző bizottság nem vállalhat felelősséget olyan burgonyáért, melyet megérkezése után — úgy mint a városi ellátatlanokét — senki sem akarja átvenni. *Intéző bizottsági tag.*

A Barsvármegyei Népbank a lévai önkéntes tüzoltó egyesületnek 25 koronát adományozott.

A Stefánia-árvaház kibővítésére újabban a következő adományok folytak be: Offermann Ágostonné 300, Ocsovay János 100, Vlaszaty Ödönné 30, dr. Mautner Józsefné 30 korona.

Engel József és Fia cég által az alispáni hivatal rendelkezésére bocsátott hatóságai cukorhasznából a Lévai Izraelita Nőegylet 1000 koronát kapott. Singer Izidor az Izraelita Nőegyletnek 30 koronát adományozott. Fogadják a nemeslelkű adományozók az egyet leghálásabb köszönetét!

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1918. évi nov. hó 24.-től évi dec. hó 1.-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Kriek Lajos Visnyovszky L.	fiu	Tibor József
Pál István Bozsenyik Zsófia	fiu	halva szül.

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Gogolyák Márton Kőfaragó Ágnes	r. kath.
Ifj. Mód István Kőfaragó Ilona	ref. r. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
özv. Missik Istvánné	87 éves	Aggkori gyeng.
Fodora Ferencz	80 éves	Tüdőgyulladás
Pál I.-né Bozsenyik Zs	31 éves	Gyermekágyilás

Hivatalos közlemények.

7998/1918. szám.

Hirdetmény.

A magyar hadügyminister 29867/1918. sz. rendelete:

Az ország belrendje és közbiztonsága, a magán, valamint a népvagyon érdeke követeli, hogy a magyar hadügyministerium a 18315/eln. a. 1918. számú rendelete alapján visszatartandó egyének, tehát az 1896. és ennél fiatalabb születésű évfolyambeliek, minél hamarabb és mentve minden kicsinyes aggályoskodástól, katonailag szerveztessenek. Ezen szervezett katonai egységek képesek lesznek arra, hogy ezredéves hazánkat a sokat szenvedett népet s ennek jólétét mindennemű rabló és csőcselék nép garázdálkodásaitól megvédjék.

Minden szervezésnek alapfeltétele a tegelem.

A tiszték és legénység közötti egyetértés és bajtársiasság, valamint az egymás iránti tisztelet és becsülés juttatja leginkább kifejezésre azon ideális eszmék megvalósulását, melyet eddig elértünk és a melyet hazánk boldogulására megtartani is akarunk.

Oly egyének, akik a népkormány által kiadott parancs ellenére önkényüleg eltávoznak, a törvény által szabott súlyos következményekkel számoljanak. Az ily egyének a földbirtok reformjánál tekintetbe nem vétetnek és az átalakulás által létesítendő egyéb kedvezményektől elesnek.

Az önkényes távozás, a nép érdekeiért történő szolgálati kötelezettség alóli kivonás magával vonja a polgártársak bizalmának és megbecsülésének is elvesztését.

Léva, 1918. november hó 23.

Bódogh Lajos,
polgármester.

7548/1918. szám.

Hirdetmény.

Értesitem az illetőket, hogy az iparúzők, hivatalok, géptulajdonosok, kiscgazdák istállói és más jelentkezők részére havonkénti 1600 liter petróleumot kértem a felsőbb Hatóságtól, — azonban Barsvm. Alispánjának 12382/1918. szám leirata szerint egyetlen litert nem áll módjában kiutalványozni. A téli hónapokban eddig félhavasok vagy egész havonként 6 hordó petróleumot szokott a város kapni, ebből — villanyvilágításal nem bírók fognak kapni fél liter kőolajat, — ha netán gyertya nem érkezik — ennél többet a hatóság világítóul nem képes szétosztani.

Léva, 1918. november 25.

Bódogh Lajos,
polgármester.Ipari munkaközvetítés.
A Besztercebányai Hatósági
Munkaközvetítőnél.

Kaphatnak foglalkozást:

1 erdőőr, 3 kertész 3 bádogos tanone, 2 gyári bádogos segéd, 5 lakatos segéd, 5 kovács segéd, kocsi kovács, 1 fésűs, 5 kőfaragó segéd, 1 kocsinyerges segéd, 5 butorasztalos, 4 kádár segéd, 2 cipész segéd, 1 férfi szabósegéd, 1 kéményseprő 5 éves kocsigyártáshoz, 6 kocsis, 200 postakocsis, 5 napszámos kőfaragói munkához, 750—1000 répa kieszedő munkás, (nők is), 150 200 cukorgyári munkás, 300 kavics munkás. 80 kavics fuvaros, nagyszámu napszámos köszénbányához.

Keresnek foglalkozást:

1 villanszerelő, 1 fűrésztelepi fakezelő, 1 vasesztergályos, 1 gőzkazánfűtő, 1 gépkezelő, 1 mechanikus, 2 kályhás, 1 kocsi gyártó, 1 kádár, 1 üveges, 1 betűszedő, 1 kőműves, 1 pék, 1 gyári munkás, gyári raktárnok, 1 hivatali szolgál. 1 kapus.

Nyittér.

Jó karban levő

ZONGORA

megvételre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

KIADÓ KORCSMA.

Garamdamáson Weikszler Kálmán korcsmája, betegség miatt azonnal kiadó.

Bräuer Géza
fogműtermeLéva, Kazinczy-utca 1-3 szám
(Klain Ödön féle ház)

LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

KERN TESTVÉREKNÉL

FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPITTATOTT 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer és csemegeárunk. Naponta friss felvágottak Főtt prágai sonka, teavaj. Legjobbminőségű kávék „Gloria“ pörkölt kávé különlegesség Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb.

Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárunk és konyhafelszerelési cikkek.

aluminium, sphinx, zománcozott lemez és öntöttvas konyhaedények modern háztartási cikkek. Villamos főzőedények, ferralók és vasaló

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lapát, csákány, aczévilla, fűrés, ojtókés, metszőolló ágfűrés, tömlő, szivattyu, vizmentes ponyva, gépszij gyári áron.

Összes kerti, mezőgazdasági, méhészeti és tejgazdasági szerszámok.

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horga nyozott sodronyfogat kerítés nagy raktára. — —

FOG-

huzás
sorok
tömés
műfogak

a mai kornak megfelelő igények mellett a legjutányosabban és a leggyorsabban eszközöltetnek

Fülöp Béla fogtechnikusnál Léva, Teleky-utca 2.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy gyógyszer-táramat, mely 95 év óta családom birtokában volt, EMÁNUEL GÉZA kartársamnak örök áron eladtam, midőn az általam közel 40 éven át kezelt gyógyszer-táratól, koromra való tekintetből, megválok, mindazoknak, kik ez idő alatt bizalmukkal megtiszteltek, ezuton fejezem ki köszönetemet, s kérem, hogy bizalmukkal utódomat is megajándékozni sziveskedjenek.

Léva, 1918. nov. 29.

MEDVECZKY SÁNDOR
gyógyszerész.

Felhívás Szőlőtelepítésre!

Elsőrendű garantált filaxeramentes Nova-féle hazai Magántermő gyökeres szőlővessző eladás kedvezményes áron. Készlet kimerül. Mindenütt telepíthető. Jó siker várható. Nagybani telepítésekre, elhanyagolt, kipusztult régi szőlők újja telepítésére valamint hiányok pótlására ajánlat. Nova-féle fehér és külön vörös bortermő fajokban kaphatók. Ara igen szép dus erős gyökérzetű, szavatolt első osztályu minőségben ezer darabként K 300.—. Tavasz szállításra, a rendelést kitevő összeg előzetes beküldése ellenében szállítatik, csomagolásért csak saját kiadásainkat vesszük utánvétele. Aki jó és sok bort óhajt kevés költséggel termelni, az már most rendelje meg szűk ségletet. Ki most rendel, az a tavasszal idejében fog ültethetni. Az uradalmi szőlők részére is igen nagy mennyiség rendelkezésre áll. Rendeléseket: név, lakhely utolsó posta, megye és rendelési vasutállomás pontos feltüntetésével a pénztalvány szelvényén is megtehető, vagy ajánlott levél által kéri beküldeni, cím:

NOVA szőlővessző és szőlőoltványtelep kezelősege.
ARAD, Szabadságtér 10.